

Opintojen suorittaminen ja arviointi

Opintojakson suorittaminen

Vain läsnä olevaksi ilmoittautunut voi suorittaa opintoja lukukausien aikana. Kaikille opintojaksoille tulee ilmoittautua sitovasti WebOodissa ennen opetuksen alkamista. Opintojaksokuvaukset oppiaineittain löytyvät osoitteesta: www.uwasa.fi/hallintotieteet/oppaat/.

Opintojakson luentojen pakollisuudesta ilmoitetaan opintojaksokuvauksessa. Luentoja pidetään keskeisenä asian omaksumiselle, ja siksi esimerkiksi tenttikysymykset perustuvat sekä luentoihin että kirjallisuuteen. Useilla opintojaksoilla ryhmätyöskentely, esitykset ja yksilötehtävät vaativat läsnäoloa. Opintojakson läsnäolovaatimusten laiminlyöminen vaarantaa jakson suorittamisen ja vaikuttaa lopulliseen arvosanaan.

Ensimmäisellä luennolla annetaan opintojakson suorittamiseen liittyvää keskeistä tietoa. Tämän vuoksi ensimmäiselle luennolle osallistuminen on välttämätöntä, mikäli opiskelija haluaa saada parhaan mahdollisen hyödyn opintojaksosta. Viimeisellä luennolla annetaan tavallisesti tietoa opintojakson tentistä ja voidaan kerätä palautetta.

Opintojaksoon liittyvän materiaalin jakaminen tapahtuu luennoilla tai verkon kautta (esim. Moodle). Opettajalla ei ole velvollisuutta huolehtia materiaalin toimittamisesta jälkikäteen opiskelijoille, jotka eivät ole olleet läsnä. Opettajilla ei ole myöskään velvollisuutta tehdä erityisjärjestelyjä poissaolleille opiskelijoille.

Harjoitustehtävät ja opinnäytetöiden seminaarien raportit

Kirjallisten harjoitusten ja seminaariraporttien laatimisessa tulee noudattaa hallintotieteellisten töiden laadintaohjeita (www.uwasa.fi/hallintotieteet/opiskelu/laadintaohjeet/).

Opintojaksoon kuuluvien tehtävien jättämisen määräaikoja tulee ehdottomasti noudattaa.

Tehtävien ja osasuoritusten voimassaolo

Kokonaisen opintojakson suoritus ei vanhene, ellei opetussuunnitelmassa toisin määrätä tai ellei tiedekuntaneuvosto erityisistä syistä toisin päättää.

Opintojaksoon kuuluvat harjoitustyöt tai muut osasuoritukset ovat opintojaksokohtaisia ja voimassa kunnes kyseinen opintojakso luennoidaan seuraavan kerran, ellei luennoitsija muuta ilmoita. Opettajilla ei ole velvollisuutta säilyttää harjoitustehtäviä kauempaa kuin 6 kuukautta.

Hyvät tieteellinen käytäntö ja eettisyys

On tärkeää, että opiskelija omaksuu ja sisäistää yleisen ja oman alansa hyvän tieteellisen käytännön. Kirjallisten töiden teossa on noudatettava hyväksytyjä tieteellisiä periaatteita ja arvoja. Vaasan yliopistossa on hyväksytty Tutkimuseettisen neuvottelukunnan laatima ohjeistus hyvästä tieteellisestä käytännöstä ja sen loukkausten käsittelemisestä (www.tenk.fi/HTK/htkfi.pdf). Vaasan yliopiston eettiset suositukset ovat osoitteessa:

www.uwasa.fi/opiskelu/tyokalut/. Tutkimuseetiikkaan liittyviä asioita käsitellään laajemmin Tutkimuseettisen neuvottelukunnan sivustolla www.tenk.fi/.

Perustutkintojen opintosuorituksia koskevat ohjeet

Hyväksytty hallintotieteiden tiedekunnan tiedekuntaneuvoston kokouksessa 19.1.2009. Dekaanin hyväksymät päivitetty ohjeet 25.5.2010.

Vaasan yliopistossa suoritettavat opinnot arvioidaan tämän ohjeen mukaan. Opintoja arvioidaan siksi, että saadaan tietoa asetettujen oppimistavoitteiden saavuttamisesta. Arviointi suuntaa opiskelua ja oppimista ja antaa palautetta opiskelun, opetuksen ja opetussuunnitelman onnistumisesta. Arviointi tukee opetuksen ja opiskelun suunnittelemista ja kehittämistä. Lisäksi arviointi mahdollistaa opintojen etenemisen seurannan. Opintojen arviointi on oppimistilanne.

Opintosuoritukset

1. Tätä ohjesääntöä sovelletaan tentteihin ja muihin opintosuorituksiin. Opintosuorituksia ovat alkutentit, osa- ja välitentit, perioditentit, uusintatentit sekä viimeisellä luentokerralla pidettävät tentit. Opintosuorituksia ovat myös luentopäiväkirjat tai muut suoritukset, jotka sisältyvät opetussuunnitelmaan.

Opinnäytteellä tarkoitetaan kandidaatintutkielmaa ja pro gradu -tutkielmaa.
2. Tenttikysymysten ja -tehtävien on vastattava suorituskokonaisuudelle määritellyjä tavoitteita sekä tutkintovaatimuksia ja opetussuunnitelman vaatimuksia ja työmäärää. Näiden tulee käydä selkeästi ilmi ohjeista ja opinto-oppaista.
3. Opettajat laativat antamaansa opetukseen liittyvät tentit ja muun arvioinnin. Oppimista tulee mahdollisuuksien mukaan arvioida myös opetuksen kestäessä. Arviointi voi kohdistua oppimistulosten lisäksi myös oppimisprosessiin. Erityisesti jatkuvaan arviointiin perustuva suoritus edellyttää osallistumista opetukseen. Arviointi voi kohdistua yksittäisen opiskelijan suorituksen asemesta myös opiskelijaryhmän suoritukseen, kun oppimisen tavoite, käytetty opetusmuoto tai muu perusteltu syy sitä edellyttää.

Jos opintojaksoon sisältyy tentti, siitä järjestetään perioditentti ja kaksi uusintatenttiä. Tenttien ajankohta vahvistetaan opetussuunnitelman yhteydessä. Lista keskitetysti järjestettävistä tenteistä ja niiden aikatauluista löytyy WebOodi -opiskelijatietojärjestelmästä. Vahvistettua tenttiajankohtaa voidaan erityisestä syystä siirtää vain ennalta ilmoitettua myöhäisempään ajankohtaan.

Opiskelijakanslia huolehtii tenttijärjestykseen sisältyvien tenttien yleisistä järjestelyistä. Muiden tenttien ja opintosuoritusten järjestelyistä vastaa asianomainen opettaja/oppiaine.

4. Läsne olevat opiskelijat voivat ilmoittautua tenttiin 45 päivää ja viimeistään 7 päivää ennen tenttiä. Myöhästyneitä tentti-ilmoittautumisia ei oteta vastaan. Tentti-ilmoittautumisen voi peruuttaa viimeistään 2 työpäivää ennen tenttiä. Tentti-ilmoittautuminen ja -peruuttaminen tapahtuu WebOodi -opiskelijatietojärjestelmässä.

Kypsyysnäytteen suorittamisesta sovitaan tutkielman ohjaajan kanssa. Kypsyysnäyte suoritetaan yliopiston tenttipäivinä. Kypsyysnäytteeseen ilmoittaudutaan tenttikuoarella opiskelijakansliassa viimeistään 7 päivää ennen kypsyysnäytettä.

5. Keskitetysti järjestettävien tenttien salitiedot löytyvät viimeistään päivää ennen tenttiä kanslian ilmoitustaululta Tervahovista, infopisteen edustalla olevista tiedotteista sekä portaalista.

Uusintatenttejä sekä sellaisia tenttejä, joita ei ole järjestetty opetusperiodin aikana, järjestetään pääsääntöisesti perjantaisin ja lauantaisin.

Ylimääräisiä, vain tiettyyn henkilöön kohdistuvia tenttejä voidaan järjestää vain erityisistä syistä opintojakson vastuuopettajan päätöksellä.

Tenttitilaisuus

6. Keskitetysti järjestettävät tentit alkavat klo 12:00 ja kestävät kolme tuntia. Opiskelijalle voidaan myöntää lisää aikaa tentin suorittamiseksi, kun hänellä on todettu sitä edellyttävä oppimisen este.

Tenttitilaisuuteen on tultava viimeistään 15 minuutin kuluessa tentin alkamisesta eli viimeistään 12:15.

Tentissä sallittuja apuvälineitä ovat kynä, kumi ja viivoitin. Muut apuvälineet, esim. laskimet, sanakirjat, lakikirjat ovat sallittuja tentaattorin etukäteen ilmoittamalla ja tenttikysymyspaperiin merkitsemällä tavalla. Tenttitilaisuudessa puhelimet, laukut yms. jätetään salin eteen tai sivustoille.

Tenttitilaisuuteen sallitaan eväiden tuominen vain lääkärintodistuksella todistettavista terveydellisistä syistä.

Tenttiin osallistuva voi tarvita erityisjärjestelyjä tentin suorittamiseksi. Erityisjärjestelyjä voivat olla esim. lisää aika, erillinen tila, apuvälineet tai tenttikysymykset suuremmalla fontilla. Järjestelyistä tulee keskustella hyvissä ajoin ennen tenttiä oman tiedekunnan opintopäällikön kanssa.

Istumaan käydään tentin valvojan osoittamassa järjestyksessä. Keskustelu on kielletty sen jälkeen kun kysymyksiä on alettu jakaa. Kysymyspapereita saa katsoa vasta kun tentinvalvoja antaa luvan ja tentti katsotaan alkaneeksi tästä. Tenttitilaisuudessa ei saa olla mitenkään yhteydessä muihin tenttijöihin, esim. kirjoitusvälineiden tms. lainaamiseksi.

Tentistä saa poistua aikaisintaan 45 minuuttia tentin ilmoitetusta alkamisajasta, esim. kello 12:00 alkavaksi ilmoitetusta tentistä saa poistua aikaisintaan 12:45.

Poistuessa on aina palautettava ainakin yksi nimellä varustettu vastauspaperi. Yrityksestä luopuneet kirjoittavat paperiin ”luovun”.

Vastauspaperia palautettaessa on esitettävä kuvallinen henkilöllisyystodistus tai opiskelijakortti.

7. Yliopiston opetus- ja tutkintokieli on suomi. Opintojakson opetus- ja opintosuorituskieli voi olla myös muu kieli siten kuin opetussuunnitelmassa on opintojakson osalta määrätty.

Opintosuoritusten, kypsyysnäytteiden sekä opinnäytteiden arvostelu, rekisteröinti ja julkistaminen

8. Opintojen arviointi perustuu opetussuunnitelmassa määriteltyihin osaamistavoitteisiin sekä opintojaksokohtaisiin kriteereihin.

Opintosuoritukset

Opintosuoritukset arvostellaan hyväksytyiksi tai hylätyiksi. Hyväksytyistä opintosuorituksista voidaan lisäksi antaa arvosana viisiportaisen asteikon mukaan, jossa 5 = erinomainen, 4 = erittäin hyvä, 3 = hyvä, 2 = tyydyttävä ja 1 = välttävä.

Suoritettua arvosanaa voi korottaa, jolloin suorituksista parempi jää voimaan.

Jos opintojakso arvioidaan muulla tavalla kuin tentillä, tulee opiskelijoille ilmoittaa arvioinnin yhteydessä, onko arvosanaa mahdollista korottaa ja jos se on mahdollista, miten korottaminen tapahtuu.

Kypsyysnäyte/HTK-tutkinto

Opiskelijan on kirjoitettava kandidaatintutkielmaan liittyvä kypsyysnäyte, joka osoittaa perehtyneisyyttä tutkielman alaan sekä suomen tai ruotsin kielen taitoa.

Kypsyysnäyte/HTM-tutkinto

Opiskelijan on kirjoitettava pro gradu -tutkielmaan liittyvä kypsyysnäyte, joka osoittaa perehtyneisyyttä tutkielman aihepiiriin sekä suomen tai ruotsin kielen taitoa. Mikäli suomen/ruotsin kielen taitoa ei ole osoitettu kandidaatin tutkinnossa, kypsyysnäyte kirjoitetaan ja arvioidaan sekä kielen että sisällön osalta. Mikäli kypsyysnäyte annetaan samalla kielellä kuin se on annettu kandidaatin tutkinnossa, hyväksytään kypsyysnäytteeksi pro gradu -tutkielmasta laadittu suomen tai ruotsinkielinen tiivistelmä.

Ulkomaalaisten opiskelijoiden englanniksi kirjoitettujen kypsyysnäytteiden osalta ei tehdä kielitarkastusta.

Opinnäytteen arvostelu

Kandidaatintutkielma arvostellaan asteikolla: 5 = erinomainen, 4 = erittäin hyvä, 3 = hyvä, 2 = tyydyttävä ja 1 = välttävä. Arvosteltu kandidaatintutkielma lasketaan mukaan pääaineen arvosanaan.

Pro gradu -tutkielmalla on kaksi oppiaineen professorin määräämää tarkastajaa, joista ainakin toisen on oltava professori, dosentti tai tohtorin tutkinnon suorittanut opettaja. Toinen tarkastajista on yleensä työn ohjaaja. Pro gradu -tutkielma arvostellaan asteikolla: laudatur, eximia cum laude approbatur, magna cum laude approbatur, cum laude approbatur, non sine laude approbatur, lubenter approbatur, approbatur, hylätty. Dekaanin päättää arvosanasta tutkielman tarkastajien esityksen pohjalta.

Opinnäytetyön tarkastajien on annettava lausuntonsa 30 päivän kuluessa siitä, kun työ on jätetty tarkastettavaksi.

Hyväksytyin opinnäytteen arvosanaa ei voi korottaa.

Opintosuoritusten rekisteröinti ja julkistaminen

Opintosuoritukset kirjataan viipymättä opiskelijatietojärjestelmään. Opintosuorituksia voidaan kirjata vain läsnä olevaksi ilmoittautuneelle opiskelijalle, jolla on asianmukaisen opiskeluoikeus.

Tenttien ja opintosuoritusten tulokset ovat julkisia ja ne on ilmoitettava mahdollisimman pian, kuitenkin 30 päivän kuluessa suorituspäivästä. Mikäli tenttituloksia ei määräajassa voida toimittaa, viivästymisestä ja sen syystä on ilmoitettava alkuperäisen määräajan kuluessa. Kesäkuun 1 päivän ja elokuun 31 päivän välisenä aikana järjestettyjen tenttien tulokset voidaan julkistaa edellä sanottua pidemmän ajan kuluttua.

Tenttitulosilmoituksessa on käytävä ilmi opintosuorituksen nimi, päivämäärä, tentaattori, hyväksytyjen nimet ja arvostelu sekä hylättyjen määrä.

Mikäli opintosuoritukseksi on hyväksytty muussa oppilaitoksessa kuin Vaasan yliopistossa suoritettu opintojakso tai muu opintojen kokonaisuus, seikan tulee käydä ilmi rekisteröidystä suoritusmerkinnästä.

Opintojen arvioinnin perusteet ovat julkisia. Opiskelijalla on oikeus saada tieto arvosteluperusteiden soveltamisesta häneen, ja hänelle on varattava mahdollisuus saada nähtäväksi arvosteltu kirjallinen opintosuorituksensa. Opiskelija voi tutustua omaan vastaukseensa ja pyytää siitä omalla kustannuksellaan kopion. Tentin jälkeen on pyrittävä esimerkiksi opetuksen yhteydessä tai mallivastausten avulla selostamaan tehtävät ja arvosteluperusteiden soveltaminen.

Kirjalliset tai muulla tavoin tallennetut opintosuoritukset säilytetään vähintään kuuden kuukauden ajan.

Kokonaisen opintojakson suoritus ei vanhene, ellei opetussuunnitelmassa toisin määrätä tai ellei tiedekuntaneuvosto erityisistä syistä toisin päätä.

Opintojaksoon kuuluvat harjoitustyöt taikka muut osasuoritukset ovat opintojaksokohtaisia ja voimassa kunnes kyseinen opintojakso luennoidaan seuraavan kerran, ellei luennoitsija muuta ilmoita.

9. Kandidaatintutkielma palautetaan kolmena kappaleena työn ohjaajalle. Ohjaajan on annettava lausuntonsa 30 päivän kuluessa siitä, kun työ on jätetty tarkastettavaksi.

Pro gradu -tutkielma on jätettävä 4–5 kappaleena tiedekuntaan. Pro gradu -tutkielman tarkastajien on jätettävä arvosanaehdotuksen sisältävä lausunto dekanin päätettäväksi 30 päivän sisällä siitä kun tutkielma on jätetty lopullisessa muodossaan tarkastettavaksi.

Opinnäytetyöt ovat kokonaisuudessaan julkisia heti, kun ne on hyväksytty.

Opintosuoritusten arvostelun oikaisu

10. Vaasan yliopiston tutkintosäännön 13 §:ssä määrätään opintosuoritusten arvostelun oikaisumenettelystä.

Opintosuoritukseen kohdistuva rikkomus

11. Opintojen vilpillistä suorittamista on mm.
- tentin suorittamisessa tarvittavien tietojen hankkiminen kuljettamalla tietolähteitä tenttitilaan ilman tentistä vastuussa olevan opettajan nimenomaista ohjetta, katsomalla tai muuten saamalla tietoja toiselta tenttijältä tai pitämällä yhteyttä tenttitilan ulkopuolelle,
  - oman tenttivastauksen tai vastaamisessa auttavien tietojen luovuttaminen tenttitilaisuudessa toiselle tenttijälle,
  - toisen henkilön tekemän tekstin, kuvan, kuvion, taulukon, tietokoneohjelman ja muun vastaavan esityksen tai sen osan esittäminen omana opintosuorituksena.

12. Jos opiskelijan epäillään syyllistyneen tenttitilaisuudessa vilppiin, tenttitilaisuuden valvojien tulee todeta hänelle tilanne, ilmoittaa kuulemistilaisuuden järjestämisestä, varmistaa opiskelijan henkilöllisyys, ottaa haltuunsa kaikki tenttiin liittyvä aineisto ja poistaa opiskelija tenttitilaisuudesta. Vilpistä epäillyn suoritus voidaan hylätä. Opintosuoritus voidaan hylätä myös, jos vilppi havaitaan tenttitilaisuuden jälkeen. Jos opiskelijan havaitaan syyllistyneen vilppiin opintosuorituksessaan (tentti, kirjallinen harjoitustyö tms.), toimitaan seuraavasti:

- Opettaja hylkää suorituksen ja toimittaa hylkäyksen perusteet opiskelijalle tiedoksi.
- Opettaja kuulee opiskelijaa ja sopii jatkotoimenpiteistä opintojakson suorittamiseksi.
- Opettaja voi kutsua opintohallinnon edustajan mukaan kuulemistilaisuuteen.
- Opettaja voi harkintansa perusteella (opintohallinnon edustajan välityksellä) laittaa asian eteenpäin kurinpidollisia toimenpiteitä varten.
Yliopistolainsäädännön ja tutkintosäännön mukaisesti rehtori päättää varoituksen antamisesta ja yliopiston hallitus määrääjäksi erottamisesta.

Jos asia laitetaan eteenpäin rehtorille, opiskelijalla tulee olla käsittelyn aikana mahdollisuus suorittaa muita opintojaan normaalisti.

13. Jos opiskelijaa epäillään vilpistä (plagioinnista) opinnäytetyössä, toimitaan seuraavasti:

- Epäilyn esittäjä/opinnäytetyön ohjaaja/tarkastaja ilmoittaa asiasta oppiaineen esimiehelle.
- Oppiaineen esimies käynnistää selvityksen, jonka aikana opiskelijaa kuullaan. Oppiaine kutsuu tilaisuuteen mukaan ilmoituksen tehneen opettajan, opiskelijan ja opintohallinnon edustajan.
- Jos oppiaineen esiselvityksen tuloksena on
  - että epäilylle ei ole perusteita, opinnäyte tarkastetaan normaalisti.
  - että kyseessä on huolimattomuus, opiskelijaa kehoitetaan korjaamaan työtään ohjaajan ohjeiden mukaisesti.

- että opiskelijan epäillään syyllistyneen tahalliseen plagiointiin, asia siirretään kirjallisesti rehtorille kurinpidollisia toimia varten. Opinnäytetyö hylätään.

14. Kurinpidollisesti opiskelijaa, joka on syyllistynyt opetus- tai tutkimustoimintaan kohdistuvaan rikkomukseen voidaan rangaista varoituksella tai erottamalla määräajaksi, enintään yhdeksi vuodeksi. Opiskelijalle annettavasta varoituksesta päättää rehtori ja määräaikaisesta erottamisesta yliopiston hallitus. Ennen asian käsittelyä opiskelijalle on todisteellisesti toimitettava tiedoksi, mistä rikkomuksesta häntä syytetään ja varattava hänelle tilaisuus tulla asiassa kuulluksi.

Voimaantulo

15. Hallintotieteiden tiedekunnassa noudatetaan näitä ohjeita niin kauan, kunnes yliopiston opintosuorituksia koskeva ohjesääntö vahvistetaan, minkä jälkeen tätä ohjesääntöä tarkistetaan.

Muualla suoritettujen opintojen hyväksilukeminen

Periaatteet on hyväksytty hallintotieteiden tiedekunnan tiedekuntaneuvostossa 15.5.2008. Dekanaali on hyväksynyt päivitetty ohjeet 25.5.2010.

Hyväksilukemista voivat hakea Vaasan yliopistossa tutkintoa suorittavat opiskelijat. Vaasan yliopiston muussa tiedekunnassa, kotimaisessa tai ulkomaisessa yliopistossa taikka ammattikorkeakoulussa suoritettuja opintoja voidaan hyväksyä osaksi hallintotieteiden kandidaatin tai maisterin tutkintoa joko korvaaviksi opinnoiksi tai ne voi sisällyttää tutkintoon.

Aiemmin suoritettuun alempaan tai ylempään yliopistotutkintoon sisällyneitä opintoja ei sellaisinaan hyväksytä tiedekunnassa suoritettavaan tutkintoon. Poikkeuksia ovat:

- Kieli- ja viestintäopinnot sekä muut pääaineessa vaadittavat yleis- ja metodiopinnot ja pakolliset sivuaineet silloin, kun ne ovat sisällöltään vastaavia.
- Alemman tai ylempään korkeakoulututkinnon sivuaineopinnot silloin, kun sama aine on hallintotieteiden tiedekunnassa myöhemmin suoritettavan tutkinnon pääaine. Opintoja on kuitenkin tarvittaessa täydennettävä oppiaineen määräämällä tavalla vastaamaan pääaineen opintoja.

Ammattikorkeakoulututkinnon perusteella korvataan opintoja tiedekunnan erikseen tekemän päätöksen perusteella.

Tiedekunnan tutkintoihin voi sisällyttää tai korvata vain sellaisia opintoja, jotka on suoritettu kotimaisissa tai ulkomaisissa korkeakouluissa, joilla on alueellisen, kansallisen tai kansainvälisen akkreditointielimen akkreditointi ja lupa myöntää tutkintoja.

Opintojen hyväksilukemisanomukset toimitetaan opintopäällikölle.

Opintojen korvaaminen

Opintojen korvaamisella tarkoitetaan yksittäisen opintojakson, jaksojen tai oppiaineen jonkin kokonaisuuden korvaamista, jolloin suoritus luetaan Vaasan yliopiston asianomaisen oppiaineen suoritukseksi. Korvaavuuden arviointi perustuu Vaasan yliopiston voimassa

olevaan tutkintosääntöön, opetussuunnitelmaan sekä korkeakoulututkintojen viitekehukseen (European Qualifications Framework, EQF).

Korvaaviksi hyväksyttäviltä opinnoilta edellytetään, että ne vastaavat sisällöltään, laajuudeltaan ja vaatimustasoltaan niitä hallintotieteiden opetussuunnitelman mukaisia opintoja, joiden korvaavuutta haetaan.

Hakemukseen on liitettävä todistus suoritetuista opinnoista sekä tiedot opintosuoritusten laajuudesta, sisällöstä ja vaatimustasosta (esim. kopio opintojaksokuvauksesta). Hakemusta ei käsitellä, ellei hakemuksessa ole kaikkia tarvittavia liitteitä. Hakemukset toimitetaan opintopäällikölle lukukauden alussa (syys- ja tammikuussa).

Korvaavuudesta päättää asianomaisen jakson opettaja. Päätöksistä on voimassa Vaasan yliopiston tutkintosäännön mukainen oikaisumenettely.

Korvaavuuden perusteena olleet todistuskopiot ja päätösmerkinnät mahdollisine perusteluineen säilytetään tiedekunnan opintohallinnossa. Korvatut jaksot merkitään opintorekisteriin.

a) HTK-tutkinnon yleisopinnot

Yleisopinnoista voidaan korvata ainoastaan ne jaksot, jotka vaaditaan kandidaatin tutkintoon; tietotekniikka ja tilastotiede.

Ammattikorkeakoulututkinnon perusteella korvataan HTK-tutkinnon yleisopintoja tiedekunnan erikseen tekemän päätöksen perusteella.

b) HTK-tutkinnon kieliopinnot

Yliopistotasoiset kieliopinnot, jotka laajuudeltaan ja sisällöltään vastaavat tiedekunnan vaatimuksia, luetaan hyväksi sellaisenaan. Kielipalvelut-yksikkö päättää omaan tarjontaansa kuuluvien kieliopintojen korvaavuuksista niissä tapauksissa, joissa tarvitaan kielitaidon arviointia.

Kieliopinnot voidaan korvata seuraavasti:

Äidinkieli

- Vaasan yliopiston muussa tiedekunnassa tai muussa yliopistossa suoritetuilla opinnoilla voidaan korvata vastaavat äidinkielen opinnot.
- Mikäli muualla suoritetut opinnot ovat laajuudeltaan hallintotieteiden tiedekunnan opintoja suppeammat, voi tiedekunta edellyttää opintojen täydentämistä.

Toinen kotimainen kieli

- Vaasan yliopiston muissa tiedekunnissa tai muussa kotimaisessa yliopistossa suoritetut ruotsin tai suomen kielen opinnot korvaavat toisen kotimaisen kielen vastaavat opinnot (L 424/2003).
- Mikäli muualla suoritetut opinnot ovat laajuudeltaan hallintotieteiden tiedekunnan opintoja suppeammat, voi tiedekunta edellyttää opintojen täydentämistä.

Vieras kieli

- Vaasan yliopiston muissa tiedekunnissa tai muussa kotimaisessa yliopistossa suoritettut vieraan kielen opinnot korvaavat saman, tutkintoon vaadittavan kielen vastaavat opinnot.
- Suomessa IB- tai EB -tutkinnolla on mahdollista korvata tutkintoon vaadittavat englannin kielen opinnot (5 op).
- Reifeprüfung-tutkinto korvaa tutkintoon vaadittavat vieraan kielen (saksa) opinnot (5 op).
- Koti- tai ulkomaisessa yliopistossa suoritettut vieraan kielen perusopinnot (väh. 25 op) korvaavat saman, tutkintoon vaadittavan kielen kirjallisen taidon kokeen ja perus- ja aineopinnot (väh. 60 op) korvaavat kirjallisen ja suullisen taidon kokeet.
- Ulkomailla kouluopintonsa suorittaneiden on mahdollista korvata tutkintoon vaadittavat vieraan kielen opinnot saman kielen kielitodistuksella.
- Mikäli muualla suoritettut opinnot ovat laajuudeltaan hallintotieteiden tiedekunnan opintoja suppeammat, voi tiedekunta edellyttää opintojen täydentämistä.

Dekaanin päätöksellä tutkintoon vaadittavat kieliopinnot voidaan korvata myös muilla kuin edellä mainituilla perusteilla.

Ammattikorkeakoulututkintoon sisältyvät kieliopinnot hyväksiluetaan HTK-tutkintoon tiedekunnan erikseen tekemän päätöksen perusteella.

Korvaavat kielikokeet

Kielipalvelut -yksikön järjestämällä korvaavilla kielikokeilla voidaan korvata äidinkielen, toisen kotimaisen kielen ja vieraan kielen pakollisia peruskursseja.

Äidinkielestä järjestetään suullisen viestinnän korvaava koe ja ruotsista sekä saksasta peruskurssin korvaava koe, joka koostuu kirjallisesta ja suullisesta osiosta. Englannista järjestetään erikseen Luetunymmärtäminen ja tekstianalyysi -kurssin korvaava koe ja suullisen viestinnän korvaava koe. Espanjan ja venäjän kielten korvaavista kielikokeista on sovittava erikseen kyseisen laitoksen/oppiaineen kanssa.

Korvaavaan kielikokeeseen voivat osallistua ne opiskelijat, joilla on lukion yleiskielitaitoa laajempi ja erikoistuneempi kielitaito. Opiskelijalta edellytetään oman alansa tieteellisen tekstin hyvää ymmärtämistaitoa ja terminologian tuntemusta. Opiskelija voi osallistua korvaavaan kielikokeeseen vain yhden kerran.

c) Muut opinnot

Tiedekunnan oppiaineiden opintoja on mahdollista korvata muussa Vaasan yliopiston tiedekunnassa, kotimaisessa tai ulkomaisessa yliopistossa taikka saman alan ammattikorkeakoulussa suoritetuilla opinnoilla. Opintojen sisällöllinen vastaavuus arvioidaan tapauskohtaisesti. Suoritetuista opinnoista on esitettävä todistus sekä selvitys opintojen sisällöstä (esim. kopio opinto-oppaasta). Jos opinnot on sisällytetty aiemmin suoritettuun muuhun alempaan tai ylempään tutkintoon, noudatetaan edellä mainittuja periaatteita. Korvaavuudesta päättää kyseisistä opinnoista vastaava opettaja.

Opintojen sisällyttäminen

Opintojen sisällyttämisellä tarkoitetaan muualla suoritettujen opintojen rekisteröimistä ja yhdistämistä tutkintoon sellaisenaan, jolloin kyseisen oppilaitoksen nimi jää näkyviin eikä suoritus ole Vaasan yliopiston suoritus. Kaksiportaisessa tutkintojärjestelmässä kandidaatin tutkinnon osia ei voi käyttää maisterin tutkintoon ja päinvastoin.

Opinnot voidaan sisällyttää joko sivuaineopintoihin tai vapaasti valittaviin opintoihin. Näiden opintojen osalta ei edellytetä sisällöllistä vastaavuutta, eivätkä ne korvaa pakollisia opintoja.

Sivuaineeksi hyväksyttävän oppiaineen tulee olla luonteeltaan ja sisällöltään yhteiskuntatieteellisen alan tutkintoon soveltuva. Sivuaineeksi katsotaan kokonaisuus, joka on laajuudeltaan vähintään 25 opintopistettä. Tutkintotodistukseen merkitään, missä yliopistossa kokonaisuus on suoritettu. Myös 25 opintopistettä suppeampia opintoja voidaan sisällyttää vapaasti valittaviksi opinnoiksi. Todistukseen merkitään vähintään 20 opintopisteen laajuiset kokonaisuudet.

Tutkintoon sisällytettävien opintokokonaisuuksien hyväksilukemista haetaan vapaamuotoisella hakemuksella, johon liitetään tarpeelliset todistusjäljennökset ja selvitykset opintojen tasosta, laajuudesta ja sisällöstä. Hakemukset toimitetaan opintopäällikölle. Muualla suoritettujen opintojen sisällyttämisestä tutkintoon päättää pääaineen professori. Päätöksistä on voimassa Vaasan yliopiston tutkintosäännön mukainen oikaisumenettely.

Hyväksiluettaessa hallintotieteiden kandidaatin tai maisterin tutkintoon muussa kotimaisessa tai ulkomaisessa yliopistossa suoritettuja kieli-, yleisopintoja tai eri oppiaineiden opintoja, näistä opinnoista annetaan sama opintopistemäärä kuin tiedekunnan vahvistamien tutkintovaatimusten mukaan suoritetuista vastaavista opinnoista. Siinä tapauksessa, että tiedekunta ei ole vahvistanut opinnoille opintopistemitoitusta, opintoviikkoina suoritettujen opintojen muutetaan opintopisteiksi kertoimella 2.

Opintojen sisällyttämisen perusteena olleet todistuskopiot ja päätösmerkinnät mahdollisine perusteluineen säilytetään opintohallinnossa.

Opiskelijavaihdossa suoritettujen opintojen

Kansainvälisessä opiskelijavaihdossa suoritettujen opintojen voidaan sisällyttää tutkintoon joko Kansainväliset opinnot -opintokokonaisuutena (väh. 25 op) tai niillä voidaan korvata pää- tai sivuaineiden opintoja sisällöllisen vastaavuuden perusteella tai ne voidaan hyväksilukea sivuaineeksi tiedekunnan määräysten mukaisesti. Vaihdossa suoritettujen opintojen voidaan sisällyttää myös vapaasti valittaviin opintoihin.

Aikaisemmin hankittujen (”ei-formaalien”) osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen

Hallintotieteissä ns. ei-formaalien osaamisen tunnistaminen tapahtuu kurssisuorituksen/tentin kautta. Tämä tarkoittaa sitä, että ammattikorkeakoulussa, opistoasteella, työelämässä tai muulla tavalla hankittua osaamista voidaan sisällyttää tutkintoon suorittamalla aihealueeseen kuuluvia opintojaksojen suorituksia (tentti, oppimispäiväkirja tai muu suoritus).

Sivuaineopinnot

Sivuaineet ovat tärkeä osa opintoja ja niiden valintaan on useita näkökulmia. Valinnat voi tehdä oman kiinnostukseen, oppiaineen suositusten, tulevan ammatin tai työelämän yleisten odotusten mukaisesti. Valinnat voi tehdä myös niin, että ne tukevat luontevasti pääainetta tai tutkielman laatimista. Oleellista on, että tutkinnosta muodostuu mielekäs ja mielenkiintoinen kokonaisuus, joka tukee työelämään sijoittumista.

Voit valita sivuaineen filosofisen tiedekunnan oppiainevalikoimasta tai muista tiedekunnista. Oman tiedekunnan osalta saa lisätietoja opintopäälliköltä ja oppiaineista. Muiden tiedekuntien oppiaineista saa informaatiota ko. tiedekunnan opinto-oppaasta ja opintohallinnosta. Yliopistolla on lisäksi tiedekuntien rajat ylittäviä opintokokonaisuuksia, jotka sopivat myös sivuaineiksi. Tällaisia kokonaisuuksia ovat esimerkiksi Kuluttajaopinnot, Kulttuurienvälinen viestintä sekä Ympäristöala.

Vaasan korkeakoulukonsortion osapuolet (Vaasan yliopisto, Åbo Akademi, Hanken, Vaasan AMK, Novia, Helsingin yliopiston oikeustieteellinen tiedekunta sekä Länsi-Suomen muotoilukeskus Muova) ovat solmineet paikallisen JOO-sopimuksen. Sopimuksen mukaan läsnä olevaksi ilmoittautunut opiskelija, jolla on perus- tai jatkotutkinnon suorittamisoikeus sopimuskorkeakoulussa, voi hakea määräaikaista opinto-oikeutta suorittaa tutkintoonsa liitettäviä opintoja toisessa sopimuskorkeakoulussa. Puolto myönnetään ensisijaisesti sellaisiin opintoihin, joita ei ole tarjolla kotikorkeakoulussa ja jotka opiskelija voi sisällyttää tutkintoonsa HOPSinsa mukaisesti täydentävinä tai korvaavina opintoina. Lisätietoja Vaasan korkeakoulukonsortion verkkosivulta: www.vaasahighedu.fi sekä opintopäälliköltä.

Tutkintoihin on mahdollista sisällyttää myös muissa yliopistoissa suoritettuja opintoja. Samoin kesäyliopistoissa, avoimissa yliopistoissa sekä yliopistoverkostoissa suoritettuja opintoja on mahdollista hyväksilukea tutkintoon.

Muulla suoritettavien opintojen liittämistä tutkintoon on syytä keskustella etukäteen opintopäällikön kanssa.

Muiden tiedekuntien tarjoamat sivuaineopinnot ja opintokokonaisuudet

Vaasan yliopisto tarjoaa hyvät mahdollisuudet valita sivuaineita yli tiedekuntarajojen. Oppiainepohjaisen opetuksen lisäksi tiedekunnat järjestävät ja koordinoivat monitieteisiä opintokokonaisuuksia, joita voi sisällyttää sivuaineopintoihin. Tarkemmin ao. opinnot ja opintokokonaisuudet esitellään kunkin tiedekunnan opinto-oppaassa (www.uwasa.fi/opiskelu/oppaat/).

Huomioi, että joissakin oppiaineissa sivuaineopiskelijoiden tarjonta on erikseen määritelty, katso tarkemmin ko. tiedekunnan opinto-oppaasta.

Filosofinen tiedekunta / Kielet ja viestintä (humanistinen koulutusala)

- Englannin kieli
- Nykysuomi
- Ranskan kieli
- Ruotsin kieli/pohjoismaiset kielet
- Saksan kieli ja kirjallisuus
- Terminologiaoppi ja tekninen viestintä

- Tulkkaus
- Venäjän kieli
- Viestintätieteet

Kauppätieteellinen tiedekunta

- Liiketaloustiede: johtaminen ja organisaatiot
- Liiketaloustiede: laskentatoimi ja rahoitus
- Liiketaloustiede: markkinointi
- Kansantaloustiede
- Talousoikeus

Teknillinen tiedekunta

- Automaatiotekniikka
- Fysiikka
- Energiatekniikka
- Matematiikka
- Materiaalitekniikka
- Sähkötekniikka
- Talousmatematiikka ja tilastotiede
- Tietoliikennetekniikka
- Tietotekniikka
- Tilastotiede
- Tuotantotalous

Tiedekuntien järjestämät opintokokonaisuudet

- East-West Business Studies (Kauppätieteellinen tdk)
- Kansainväliset taloussuhteet -opintokokonaisuus (Kauppätieteellinen tdk ja Filosofinen tdk)
- Kestävän kehityksen opintokokonaisuus (Teknillinen tdk)
- Kuluttajaopinnot -opintokokonaisuus (Kauppätieteellinen tdk, Filosofinen tdk)
- Kulttuurienvälisen viestinnän opintokokonaisuus (Filosofinen tdk/Kielet ja viestintä)
- Monikielisyyden opintokokonaisuus (Filosofinen tdk/Kielet ja viestintä)
- Scandinavian Business Studies (Kauppätieteellinen tdk)
- Sähköisen kaupankäynnin opintokokonaisuus (Kauppätieteellinen tdk ja Teknillinen tdk)
- Ympäristöalan opintokokonaisuus (Kauppätieteellinen tdk, Filosofinen tdk ja Teknillinen tdk)
- Yritysjohdon menetelmät -sivuainekokonaisuus (Teknillinen tdk)

Lisätietoja

- Vaasan korkeakoulukonsortion JOO-opinnot: www.vaasahighedu.fi
- Vaihto-opinnot: www.uwasa.fi/kv-asiat.
- Avointen yliopistojen valtakunnallinen opintotarjonta: www.avoinyliopisto.fi
- Kesäyliopistot, esim. Vaasan kesäyliopisto: www.vaasankesayliopisto.fi
- Opintoluotsi-sivustolta löytyy mahdollisuuksia ja välineitä, jotka auttavat tekemään opintoihin liittyviä valintoja ja päätöksiä: www.opintoluotsi.fi

Harjoittelu ja opintojen työelämäyhteys

Opintojen aikana suoritetulla harjoittelujaksolla kartutetaan oman alan työkokemusta ja luodaan kontakteja työelämään. Harjoittelulla myös vahvistetaan osaamista, parannetaan opiskelumotivaatiota ja vaikutetaan valmistumisen jälkeiseen työllistymiseen.

Harjoittelu on osa opetussuunnitelman mukaista opiskelua. HTK-tutkintoon sisältyy pakollinen *asiantuntijuutta kehittävä* harjoittelu (5 op) pääaineissa julkisjohtaminen, julkisoikeus ja sosiaali- ja terveyshallintotiede. HTM-tutkintoon voi sisällyttää harjoittelun (5 op) kaikissa pääaineissa (vapaaalintainen). Tällöin harjoittelun tarkoituksena on *syventää asiantuntijuutta* käytännön työtehtävissä sekä vahvistaa aiemmin opittujen teoreettisten valmiuksien soveltamista käytäntöön. Syventävien opintojen harjoittelussa painopiste on käytännön hallinto-, suunnittelu-, kehittämis- tai vastaavaan työhön perehtymisessä sekä tieteellisten tutkimustulosten käytön ja soveltamisen oppimisessa.

Opiskelija voi suorittaa harjoittelun vain omassa pääaineessaan ja sen aikana ei voi valmistua. Harjoittelupaikasta ja sen soveltuvuudesta tutkintoon on *etukäteen sovittava* oman pääaineen harjoittelusta vastaavan opettajan kanssa. Jotta harjoittelu voidaan hyväksyä tutkintoon, sen tulee kestää vähintään kolme kuukautta ennalta sovitussa organisaatioissa. Harjoittelun perusteella laaditaan 15–20 sivun raportti. Ennen raportin kirjoittamista on keskusteltava sen aiheesta ja toteuttamisesta vastaavan opettajan kanssa.

Työharjoittelupaikan oma-aloitteinen ja aktiivinen etsiminen kannattaa aloittaa hyvissä ajoin. Näin varmistetaan se, ettei valmistuminen lykkäänny harjoittelun puuttumisen takia.

Harjoittelupaikkaa voi hakea seuraavilla tavoilla:

- 1) Sopimalla mahdollisen työntajan kanssa harjoittelusta ja harjoitteluajan palkkauksesta. Tässä tapauksessa yliopisto on mukana vain silloin kun harjoittelun soveltuvuudesta ja harjoitteluraportin kirjoittamisesta sovitaan vastaavan opettajan kanssa. Muutoin työnhaku suoritetaan itsenäisesti.
- 2) Vaasan yliopiston kautta välitetään vuosittain noin 60 harjoittelupaikkaa. Paikkoja voivat hakea Vaasan yliopiston perustutkinto-opiskelijat (opintoja oltava vähintään 120 op). Harjoittelupaikkoja tarjoavat esim. ministeriöt, keskusvirastot ja muut valtionhallinnon organisaatiot sekä järjestöt ja kunnat. Paikkoja on tarjolla myös yliopistohallinnon tehtäviin. Harjoittelupaikkojen hakuaika on yleensä tammikuussa.
- 3) Hankit harjoittelupaikan, mutta jotkut harjoittelupaikat edellyttävät rahallista tukea yliopistolta. Yliopisto myöntää tukea itse hankittuihin paikkoihin hakemusten perusteella erillisten valintakriteerien mukaan. Tukea ei voi hakea takautuvasti.
- 4) Erasmus-harjoittelun puitteissa voi hakeutua työharjoitteluun ulkomaille. Lisätietoja saa kansainvälisten asioiden suunnittelijalta kv-yksiköstä sekä osoitteesta: www.uwasa.fi/kv-asiat/opiskelija/harjoittelu/.
- 5) Mikäli opiskelijalla on jo aiempaa työkokemusta tai on mukana työelämässä, voi harjoittelun suorittamisesta keskustella vastaavan opettajan kanssa.

Lisätietoa yliopisto-opiskelijoiden harjoittelusta saa harjoittelusta vastaavilta opettajilta, opintopäälliköltä, Opintoasiat -yksiköstä sekä verkkosivuilta osoitteesta: www.uwasa.fi/ura/harjoittelu/ ja www.uwasa.fi/hallintotieteet/opiskelu/harjoittelu/.

Työelämäyhteys

Miten työelämäyhteys näkyy Vaasan yliopiston tutkinnoissa ja opinnoissa, mitä erilaisia työelämän kannalta olennaisia tietoja, taitoja sekä valmiuksia on tarjolla opintojen sekä opiskeluaikaisen elämän aikana? Tarjontaa on paljon ja on opiskelijasta itsestään kiinni miten hyvin näitä erilaisia mahdollisuuksia hyödyntää.

Työelämävalmiuksia kehittyy jo opinnoissa; opinnäytetöissä, opetus- ja opiskelumetodeissa esim.: oman alan teoreettinen osaaminen, analyttisen ja systemaattisen ajattelun taidot, tiedonhankintataidot, ongelmanratkaisukyky, ryhmätyö- ym. sosiaaliset taidot, tieto- ja viestintätekniikan taidot, suomen, ruotsin ja englannin sekä muiden kielten taidot, projektinhallintataidot sekä organisointi- ja koordinoititaidot.

Lisäksi omia työelämävalmiuksiaan voi kehittää harjoittelun, kansainvälisyyden, ainejärjestötoiminnan, erilaisten projektien (mm. tutkimus, selvitys, seminaari, lopputyö), itsetuntemuksen, harrastusten, omien työkokemusten sekä esiintymistilanteiden harjoittelun kautta. Tarjolla on myös eri tahojen järjestämiä työelämään liittyviä tapahtumia, ulkopuolisten organisaatioiden asiantuntijaluentoja, yritysvierailuja sekä koulutuksia. Tietoa on myös tarjolla: mm. valmistuneiden sijoittumisesta, työllistymisestä, työnimikkeistä, uran alkuvaiheesta, palkkatasosta sekä omakohtaisia uratarinoita.

Liiketoimintaosaamis- ja kansainvälistymisopinnot

Vaasan yliopiston strategian mukaan mm.:

- yliopisto on kansainvälisesti ja valtakunnallisesti menestyvä, tehokkaasti verkottunut monialainen liiketoimintaorientoitunut yliopisto.
- yliopisto suuntautuu kansainvälisyyteen ja alueelliseen vuorovaikutukseen.
- yliopistosta valmistuvat tunnetaan hyvistä liiketoimintaosaamiseen ja kansainvälistymiseen liittyvistä valmiuksista.

Strategia on saatavilla: www.uwasa.fi/midcom-admin/ais/midcom-serveattachment-10442/Strategia.pdf

Opintojakson ”LIIK1200 Johdatus liiketoimintaosaamiseen 5 op” tavoitteena on antaa opiskelijoille yleiskuva liiketoimintaan liittyvistä käsitteistä, liiketoiminnan syy- ja seuraussuhteista ja toimintaperiaatteista. Jaksolla opitaan liiketoimintaan liittyvien raporttien ja dokumenttien lukutaitoa ja saadaan valmiudet liiketaloustieteiden opintojen jatkamiseen. Jakso on osa HTK-tutkintoa lukuvuodesta 2010–11 lukien. Aiemmin aloittaneille opiskelijoille on vapaavalintainen.

Kansainvälistymismahdollisuudet HTK- ja HTM-tutkinnoissa

Vaasan yliopiston opiskelijoille tarjotaan valmiudet kansainvälistymiseen opintojen aikana. Valmiudet muodostuvat pääasiallisesti:

1. ulkomaan liikkuvuusjaksosta, jossa tulee suorittaa vähintään 10 op opintoja tai tutkintoon sisällytettävää työ- tai kieliharjoittelua,
2. omaan tutkintoon sisällytettävästä jaksosta, joka muodostuu a) englannin kielellä suoritettavista opinnoista b) muun vieraan kielen opinnoista tai
3. kansainvälisiä elementtejä sisältävästä pro gradu -tutkielmasta.

Näiden lisäksi opiskelijoille tarjotaan erilaisia kotikansainvälistymisen muotoja. Lisätietoja: www.uwasa.fi/english/icc.

HTK-tutkintoon voidaan sisällyttää kansainvälistymisopintoja esim. seuraavasti:

- vaihto-opintojen suorittaminen ulkomaisessa korkeakoulussa
  - vaihto-opinnot ml. vaihtoaika sekä kansainväliset opiskeluvalmiudet
- tutkintoon hyväksiluettavan työ- ja/tai kieliharjoittelun suorittaminen ulkomailla
  - erilaiset organisaatiot tarjoavat opiskelijoille harjoittelupaikkoja ulkomailta (CIMO, AIESEC jne)
- tutkintoon hyväksiluettavan harjoittelun suorittaminen monikulttuurisessa ympäristössä Suomessa
- kansainvälisen henkilökunnan ja opetustarjonnan hyödyntäminen opetuksessa
- yliopiston muiden kansainvälisten ohjelmien ja opintojaksojen sisällyttäminen osaksi tutkintoa
- muiden suomalaisten korkeakoulujen tarjoama vieraskielinen opetustarjonta osana Vaasan yliopiston tutkintoa
- muiden korkeakoulujen tarjoamien kansainvälisten verkkokurssien suorittaminen
- monikulttuurisuusopinnot joko omana kokonaisuutenaan tai osana oman alan opetusta
- pakollisten kieliopintojen lisäksi muiden kielten opinnot sekä kielten jatkokurssit
  - Kielipalvelujen opetustarjonta
  - muissa yliopistoissa suoritettavat kieliopinnot
- kulttuurienvälisen kommunikaation taidot
  - esim. kulttuurienvälisen viestinnän opintokokonaisuus
- kansainvälisten tutkinto- tai vaihto-opiskelijoiden tuutorina toimiminen
- kansainvälisiin kongresseihin tai opetukseen osallistuminen
- kauppatieteellisen tiedekunnan järjestämä Kansainväliset taloussuhteet - opintokokonaisuus

HTM-tutkintoon voidaan sisällyttää kansainvälistymisopintoja mm. seuraavasti:

- kansainvälisiä elementtejä sisältävä pro gradu -tutkielma.

Opinnäytteet

Opinnäytteellä tarkoitetaan hallintotieteiden kandidaatin tutkintoon sisältyvää kandidaatintutkielmaa ja hallintotieteiden maisterin tutkintoon sisältyvää pro gradu -tutkielmaa.

HTK-tutkinto: kandidaatintutkielma ja kypsyysnäyte

Pääaineen aineopintoihin sisältyy 10 opintopisteen laajuinen kandidaatintutkielma, joka on itsenäinen tieteellinen noin 25-sivuinen tutkielma, jonka aihe sovitaan tutkielmasta vastaavan opettajan kanssa. Kandidaatintutkielmaksi hyväksytään kandidaattiseminaarissa tarkistettu ja saadun palautteen pohjalta korjattu seminaarityö. Tarkastajana toimii kandidaatintutkielmasta vastaava opettaja. Hyväksytty tutkielma arvostellaan erillisellä arviointilomakkeella asteikolla 5–1 (erinomainen, erittäin hyvä, hyvä, tyydyttävä, välttävä). Arvosteltu kandidaatintutkielma lasketaan mukaan pääaineen arvosanaan. Kandidaatintutkielman arvosteluun tyytymätön opiskelija voi pyytää suullisesti tai kirjallisesti oikaisua arvostelun suorittaneelta opettajalta. Oikaisumenettelystä säädetään tarkemmin Vaasan yliopiston tutkintosäännössä.

Opiskelijan on kandidaatin tutkintoa varten kirjoitettava kypsyysnäyte, joka osoittaa perehtyneisyyttä tutkielman aihepiiriin sekä suomen tai ruotsin kielen taitoa. Kypsyysnäyte kirjoitetaan sillä kielellä, jolla on saatu koulusivistys. Tällä tavalla saavutetaan valtion virkaan vaadittava suomen tai ruotsin kielen täydellinen taito. Kypsyysnäytteen tarkastaa tutkielman ohjaaja sekä äidinkielen opettaja.

Kandidaatintutkielmasta saa lisätietoja vastaavalta opettajalta, opetussuunnitelmista sekä Hallintotieteellisten töiden laadintaohjeista (www.uwasa.fi/hallintotieteet/opiskelu/laadintaohjeet/). Tutkielman tarkastusprosessista on lisätietoa osoitteessa: www.uwasa.fi/hallintotieteet/opiskelu/kandidaatintutkielma/.

HTM-tutkinto: pro gradu -tutkielma ja kypsyysnäyte

Pääaineen syventäviin opintoihin sisältyy 40 opintopisteen laajuinen pro gradu -tutkielma. Pro gradu -tutkielman tarkoituksena on harjaannuttaa opiskelija itsenäiseen tutkimustyöhön ja sen tulee osoittaa perehtyneisyyttä tutkielman aihepiiriin, tarvittavien tutkimusmenetelmien hallintaa ja valmiutta tieteelliseen ilmaisuun. Pro gradu -tutkielman suositeltava laajuus on noin 80 sivua.

Opiskelijan on kirjoitettava pro gradu -tutkielmaan liittyvä kypsyysnäyte. Kypsyysnäyte kirjoitetaan sillä kielellä, jolla on saatu koulusivistys. Tällä tavalla saavutetaan valtion virkaan vaadittava suomen tai ruotsin kielen täydellinen taito. Myös ne opiskelijat, jotka laativat tutkielmansa englannin kielellä tekevät kypsyysnäytteen suomen tai ruotsin kielellä. Kypsyysnäytteen tarkastaa tutkielman ohjaaja sekä äidinkielen opettaja. Mikäli kypsyysnäyte annetaan samalla kielellä kuin se on annettu alemmassa korkeakoulututkinnossa, hyväksytään kypsyysnäytteeksi pro gradu -tutkielmasta laadittu suomen- tai ruotsinkielinen tiivistelmä.

Tutkielmasta antaa lausunnon kaksi oppiaineen professorin määräämää tarkastajaa, joista ainakin toisen on oltava professori, dosentti tai tohtorin tutkinnon suorittanut opettaja. Toinen tarkastajista on yleensä työn ohjaaja. Pro gradu -tutkielma arvostellaan erillisellä arviointilomakkeella asteikolla: laudatur, eximia cum laude approbatur, magna cum laude approbatur, cum laude approbatur, non sine laude approbatur, lubenter approbatur,

approbatur. Dekaanin päättää arvosanasta tutkielman tarkastajien esityksen pohjalta. Ennen dekaanin päätöstä opiskelija voi tiedustella ehdotettavaa arvosanaa opintopäälliköltä tai tutkielman tarkastajilta. Tutkielman tekijälle toimitetaan kopio arvosteluperusteista päätöksen jälkeen. Pro gradu -tutkielman arvosteluun tyytymätön opiskelija voi pyytää siihen oikaisua. Oikaisumenettelystä säädetään tarkemmin Vaasan yliopiston tutkintosäännössä.

Pro gradu -tutkielmasta saa lisätietoja vastaavalta opettajalta, opetussuunnitelmista sekä Hallintotieteellisten töiden laadintaohjeista (www.uwasa.fi/hallintotieteet/opiskelu/laadintaohjeet/). Tutkielman tarkastusprosessista on lisätietoa osoitteessa: www.uwasa.fi/hallintotieteet/opiskelu/progradu/.

Uuteen tutkintoon siirtyviä koskevia ohjeita ja periaatteita

Ohjeistus koskee opiskelijoita, joiden tutkinnonsuoritusoikeus on myönnetty ennen 1.8.2005. Ohjeet ja periaatteet on hyväksytty hallintotieteiden tiedekunnan tiedekuntaneuvostossa 14.2.2008. Dekaanin hyväksymät päivitetty ohjeet 25.5.2010.

Oikeus suorittaa hallintotieteiden kandidaatin tai maisterin tutkinto ns. vanhan tutkintoasetuksen (A yhteiskuntatieteellisistä tutkinnoista 245/1994) mukaisesti päättyi 31.7.2008. Tämän jälkeen kaikki hallintotieteiden kandidaatin tai maisterin tutkintoa suorittavat on siirretty tutkintoasetuksen 794/2004 mukaisiin opintoihin.

Yleisiä periaatteita

- Kandidaatin tutkinto on pakollinen. Kandidaatin tutkinto on suoritettava siinäkin tapauksessa, että opiskelija on edennyt maisterivaiheen opintoihin ja vaikka vain pro gradu -tutkielma puuttuisi.
- Uuden tutkintoasetuksen mukaiset kandidaatin ja maisterin tutkinnot ovat erillisiä tutkintoja. Tutkintoihin ei voi käyttää samoja opintoja.
- Aiemmin suoritettujen ja hyväksiluetujen opintojen hyväksytään mahdollisimman täysimääräisesti. Opintoviikkoina suoritettujen opintojen muunnetaan automaattisesti opintopisteiksi. Ennen 1.8.2005 suoritetuissa opinnoissa käytetään kerrointa 2.
- Aiemmin suoritettujen opintojen vastaavuuksien sekä tutkintovaatimusten yhteensovittamisesta vastaa opintopäällikkö yhteistyössä oppiaineiden kanssa.
- Kandidaatin ja maisterin tutkintoa suorittavia opiskelijoita koskevat soveltuvin osin ne yliopiston ja tiedekunnan määräykset ja päätökset, jotka koskevat 1.8.2005 ja sen jälkeen opintonsa aloittaneita.
- Mikäli alla mainitut opinnot ovat jo Vaasan yliopiston opintosuoritusotteella, opiskelijalta ei edellytetä toimenpiteitä.
- Jos opinnot eivät jostain syystä ole opintosuoritusotteella opintopisteinä, opiskelijan tulee ottaa yhteyttä opintopäällikköön.

Opiskelijat, joilla hallintotieteiden kandidaatin tutkinto on kesken

Kandidaatin tutkintoa varten opiskelijan on suoritettava opetussuunnitelmassa vaaditut pää- ja sivuaineiden opinnot, kieliopinnot sekä mahdolliset muut pakolliset opinnot niin, että tutkinnon rakenteelle asetetut vaatimukset täyttyvät. Tutkinnon laajuuden tulee olla vähintään 180 opintopistettä.

Pääaineopinnot

- Kandidaatin tutkintoon vaaditaan pääaineesta sekä perusopinnot että aineopinnot, yhteensä vähintään 70 op.
- Pääaineopinnot suoritetaan voimassaolevien tutkintovaatimusten mukaisesti. Aiemmin suoritettujen opintojaksojen vastaavuuksien sekä tutkintovaatimusten yhteensovittamisesta vastaa opintopäällikkö yhteistyössä oppiaineiden kanssa.
- Mikäli aineopintoihin ei ole sisältynyt kandidaatintutkielmaa, se tulee laatia. Kandidaattiseminaarin suorittaminen ei riitä. Kandidaattintutkielman suorittamisesta tulee ottaa yhteyttä pääaineen tutkielmasta vastaavaan opettajaan. Hyväksytty tutkielma arvostellaan asteikolla 5–1 ja se lasketaan mukaan pääaineen arvosanaan.
- Kandidaatin tutkintoa varten on kirjoitettava kypsyysnäyte, joka osoittaa perehtyneisyyttä tutkielman aihepiiriin sekä suomen tai ruotsin kielen taitoa (kypsyysnäyte kirjoitetaan sillä kielellä, jolla on saatu koulusivistys).

Sivuaineopinnot

- Kandidaatin tutkintoon vaaditaan hallinto-osaamisen opinnot sekä yhden oppiaineen perusopinnot.
- Mikäli opiskelija on suorittanut vanhan tutkintorakenteen mukaan vaaditut sivuaineopinnot (tutkintorakenteessa määrätty sivuaine, mahdolliset muut opintojaksot sekä yhdestä oppiaineesta vähintään 20 opintoviikon laajuiset opinnot), hänen ei tarvitse suorittaa hallinto-osaamisen opintokokonaisuutta.
- Aiemmin opintoviikkoina suoritettut sivuaineopinnot (valmiit kokonaisuudet) hyväksytään sellaisinaan, eikä niitä tarvitse täydentää. Opinnot hyväksytään tutkintoon sen laajuisina kuin ne ovat rekisterissä.
- Yksittäiset opintojaksot hyväksytään sellaisenaan vapaasti valittavaksi opinnoiksi.

Yleisopinnot

- Vanhan rakenteen mukaiset kansantaloustieteen, tietotekniikan sekä tilastotieteen opintojaksot (á 5 op) vastaavat uuden rakenteen mukaisia yleisopintoja:
  - Johdatus yhteiskuntatalouteen
  - Tilastotieteen johdantokurssi (aik. Tilastotieteen perusteet)
  - Tietojenkäsittely (suoritettava molemmat osiot):
    - Tietokone työvälineenä
    - Teoria -osuus (aik. Tietotekniikan perusteet).
  - **Huom!** Lukuvuoden 2010–11 alusta lukien opintojaksoa KANS1002 Johdatus yhteiskuntatalouteen (5 op) ei enää järjestetä. Sen tilalle *suositellaan* suoritettavaksi opintojakso LIIK1200 Johdatus liiketoimintaosaamiseen (5 op).

Kieli- ja viestintäopinnot

- Kandidaatin tutkintoon vaaditaan äidinkielen, toisen kotimaisen kielen sekä yhden vieraan kielen opintoja á 5 opintopistettä. Em. kieliopintojen tulee sisältää ko. kielen suullinen ja kirjallinen taito.
- Alkeis/täydennyskursseja ei hyväksytä em. vieraan kielen opinnoiksi.
- Aiemmin suoritettujen kieliopintojen vastaavuuksien sekä tutkintovaatimusten yhteensovittamisesta vastaa opintopäällikkö yhteistyössä Kielipalvelut -yksikön kanssa.

Orientoivat opinnot

- Kandidaatin tutkintoon sisältyy orientoivat opinnot (yht. 5 op):
  - OPIS0017 Henkilökohtainen opintosuunnitelma (HOPS) 1 op
  - OPIS0002 Tiedonhankintataidot 1, 1 op (aik. Tiedonhaku ja informaatiolukutaito I)
  - OPIS0006 Johdatus yliopisto-opiskeluun 2 op (aik. OPIS0003 Oppiminen 2 op)
  - OPIS0004 Tiedonhankintataidot 2, 1 op (Tiedonhaku ja informaatiolukutaito II)
- Opiskelijan tulee laatia henkilökohtainen opintosuunnitelma eli HOPS osana HTK-tutkintoa, joten se vaaditaan kaikilta uuteen tutkintoon siirtyviltä, ellei opiskelija ole sitä jo laatinut (merkintä opintosuoritusrekisterissä).
- Mikäli opiskelija on suorittanut jakson ERI115 Akateemiset opiskelutaidot 2 ov, korvaa se jaksot OPIS0003 Oppiminen/OPIS0006 Johdatus yliopisto-opiskeluun sekä OPIS0002 Tiedonhankintataidot 1 (aik. Tiedonhaku ja informaatiolukutaito I).
- Mikäli opiskelija on suorittanut jakson OPIS0003 Oppiminen korvaa se jakson OPIS0006 Johdatus yliopisto-opiskeluun. Muussa tapauksessa hänen tulee hänen laatia opiskelupäiväkirja opinto-oppaan ohjeiden mukaisesti (jakso OPIS0006 Johdatus yliopisto-opiskeluun).
- Mikäli opiskelija ei ole suorittanut jaksoa OPIS0002 Tiedonhankintataidot 1 (aik. Tiedonhaku ja informaatiolukutaito I), tulee hänen se suorittaa. Jakson voi suorittaa lähtötasotestillä. Tiedekirjaston informatikot vastaavat jaksosta.
- Mikäli opiskelija on jo suorittanut kandidaattiseminaarin (aik. proseminaari), hänen ei tarvitse tehdä jaksoa OPIS0004 Tiedonhankintataidot 2 (aik. Tiedonhaku ja informaatiolukutaito II). Kirjaston tiedonhaun opetus on sisältynyt seminaariin, mutta se on rekisteröity erikseen vasta syksystä 2005 lähtien.

Opiskelijat, jotka ovat suorittaneet hallintotieteiden kandidaatin tutkinnon

- Maisterin tutkintoa varten opiskelijan on suoritettava pääaineen syventävät opinnot mukaan lukien pro gradu -tutkielma (yhteensä vähintään 75 op), tieteellinen kirjoittaminen (5 op) sekä vapaasti valittavia opintoja siten, että maisterin tutkinnon kokonaislaajuus on vähintään 120 opintopistettä. Maisterin tutkinnossa ei ole pakollisia sivuaineopintoja.
- Syventävät opinnot suoritetaan uusien tutkintovaatimusten mukaisesti. Aiemmin suoritettujen opintojaksojen vastaavuuksien sekä tutkintovaatimusten yhteensovittamisesta vastaa opintopäällikkö yhteistyössä oppiaineiden kanssa.
- Pääaineen syventävien opintojen laajuus voi vaihdella opiskelijakohtaisesti riippuen siitä, milloin opinnot on suoritettu.
- *Suosittelaa*, että opiskelija laatii HOPSin (OPIS0018, 1 op) osana HTM-tutkintoa, mikäli hän on suorittanut HTK-tutkinnon vanhan tutkintoasetuksen mukaisesti ja siirtyy sen jälkeen uuden tutkintoasetuksen mukaiseen maisterin tutkintoon.

Kieli- ja viestintäopinnot

- Maisterin tutkintoon vaaditaan tieteellisen kirjoittamisen kurssi (5 op), sillä kielellä millä opiskelija laatii pro gradu -tutkielman:
  - Suomi: KSUO9211 Tieteellinen kirjoittaminen suomeksi 5 op

- Englanti: KENG9211 Tieteellinen kirjoittaminen englanniksi I 3 op sekä KENG9311 Tieteellinen kirjoittaminen englanniksi II 2 op (aik. Tiedettä englanniksi)
- Mikäli opiskelija on suorittanut jakson SUO604 Tieteellinen kirjoittaminen (1 ov), tulee hänen täydentää aiempaa suoritusta seuraavasti:
  - Tieteellisen kirjoittamisen opponointiosuus hyväksiluetaan, muilta osin kurssin osiot on suoritettava. Asiasta on aina erikseen sovittava opettajan kanssa.

Lisätietoja saa opintopäälliköltä.